

Projektplan Krafttag i Väst – EISa

Uddevalla 2024-08-22

Christel Thuresson
Energi- och näringslivsstrateg

Handslag i Almedalen

Energimyndigheten och Västra Götalandsregionen

”Krafttag i Väst – ELSa” stärker regional energiplanering

20 (19,8) miljoner kronor till Västra Götaland
1 september 2024 – 31 december 2026

Västra Götalandsregionen, Kommunalförbunden, Länsstyrelsen
och Energikontor Väst.

Projektets tyngdpunkt är samverkan för att lyssna in, samla, driva
och förankra kommunernas behov för att ta steg i en mer offensiv,
kommunöverskridande energiplanering, integrerad i
sambandsplaneringen.

ELSa – övergripande syfte och mål

En **offensiv** och **samordnad** **kommungränsöverskridande** energiplanering som **integreras** i den kommunala samhällsplaneringen.

Samt ...

Höja kompetensen kring **energifrågan och dess betydelse** i syfte att skapa förutsättningar för en **storskalig** elektrifiering i 50 kommuner i Västsverige.

Genom ...

Koordinering och lärande **mellan**
kommuner/delregioner/region/länsstyrelse
för att utveckla förmågan och energiplanering
med fokus på storskalig elektrifiering.

EISa – övergripande arbetspaket

AP

Projektledning

Sammanhållen projektledning och kommunikation för 7 regionala aktörer i Västra Götaland

AP 1

Regional analys, regionala planeringsunderlag för elektrifiering genom en utvecklad samverkansprocess

Grundat på dialog och arbetet med Regional handlingsplan för Elektrifiering bereds underlag till stöd för utvecklad energiplanering integrerat i samhällsplaneringen – kommun/regionövergripande. Iterativ process med AP2

AP 2

Kommungemensam energiplanering genom mellankommunalt samarbete

Tyngdpunkt på samverkan med kommunerna, att samla, driva, förankra, lyssna in kommunernas behov för att ta steg i en mer offensiv, integrerad och kommunöverskridande energiplanering integrerad i samhällsplaneringen. Iterativ process med AP1.

AP 3

Kompetenslyft för energikompentens i planeringsarbetet

Utveckling av modulära utbildningspaket riktat till kommunala tjänstepersoner – digitalt i kombination med IRL-tillfällen. Ambition att kunna testas i Västra Götaland och sedan spridas nationellt

EISa – övergripande projektmål

Projektmål

Regional översiktlig systembild

Gemensamt underlag för alla planeringsnivåer om hur regionens el-och effektbehov kan mötas i länet.

Delregionala översiktsbilder, med utgångspunkt i den regionala systembilden

Politiskt beslut att etablera en delregional energiförsörjningsplan i linje med den regionala systembilden för grön omställning

Regionala och delregionala **samverkansarenor** för stärkt genomförande och koordinering – tvärs organisatoriska och geografiska gränser

Länsstyrelsens roll som samverkanspart stärks genom **tvärsektoriell analysfunktion**

Underlag och metodik för energiplanering, grön omställning, koppling till fys planering till kommunerna

Kommunerna har god kunskap om energifrågor som möjliggör effektiv energiplanering , lättillgängligt spridningsbar (tjp och pol)

Syfte med ELSa

Syftet med projektet är att bidra till en accelererad elektrifiering med fokus på energiplanering och samhällsplanering som verktyg. Vi ska göra detta genom att:

- Förstärka resurser inom länsstyrelse, kommunalförbund och energikontor vilka ska arbeta specifikt med energiomställning, med fokus på att möjliggöra för storskalig elektrifiering.
- Koordinering och lärande mellan kommuner/delregioner/region/länsstyrelse för att utveckla förmågan och initiera energiplanering med fokus på storskalig elektrifiering.

Syfte med EISa

”Att stötta kommunerna är en central del av projektet utifrån de stora behov som signaleras från lokala tjänstepersoner och politiker.

I synnerhet behöver kopplingen mellan energiplanering och fysisk planering utvecklas, och här behövs både kunskapsunderlag och underlag för planering liksom förhöjd kommunal kompetens, vilket projektet ska utveckla och förse till kommunerna.

Det finns även ett behov av att förbättra arbetssätten kring genomförande och implementering av energiplaner.”

Effektmål (Utfall)

Projektet ska bidra till;

- Ökad förståelse och kunskap kring energiplaneringens roll i den fysiska planeringen hos kommuner, delregioner och region, samt dess viktiga betydelse för samhällsutvecklingen.
- Alla kommuner i Västra Götaland har höjt sin planberedskap för att kunna vara proaktiva i att möta investeringsbehov i energiinfrastruktur, med snabbare och enklare process vid etablering av projekt som följer kommunernas planering.
- Utvecklade stödstrukturer för kommunal energiplanering som ökar genomförandekapacitet på regional, delregional och lokal nivå.
- Samsyn kring hur regional energiplanering ska bedrivas hos Västra Götalandsregionen, länsstyrelse, kommunalförbund och kommuner. Detta avser frågor som innehåll, roller, samverkan samt implementering i relevanta samhällsplaneringsprocesser..

Projekt mål 1

Projektet ska leda till:

- En regional översiktlig systembild som ett gemensamt underlag för alla planeringsnivåer om hur regionens el- och effektbehov kan mötas i länet, med utgångspunkt i behoven av en storskalig elektrifiering för Västsveriges industriutveckling, arbetsmarknad och välfärd.
- Delregionala översiktsbilder över respektive delregions framtida behov kopplat till energi, el och effekt med utgångspunkt i den regionala systembilden.
- Att respektive kommunalförbund har ett politiskt beslut att etablera en delregional energiförsörjningsplan i linje med den regionala systembilden för den gröna omställningens behov i samverkan mellan kommuner, energibolag med flera.
- Vidareutvecklade regionala och delregionala samverkansarenor för stärkt genomförandekraft och effektiv koordinering inom energiplanering inom och över organisations- och geografiska gränser, samt säkerställt att den struktur som byggs upp kompletteras där det behövs.

Projekt mål 2

Projektet ska leda till:

- Stärkt roll för länsstyrelsen som samverkanspart genom att ha utvecklat en för länsstyrelsen verksamhetsövergripande tvärsektoriell analysfunktion med utgångspunkt i energiomställningen till stöd för regionens kommuners planering, som stärker framdriften av en storskalig elektrifiering.
- Att regionens kommuner har tillgång till underlag och metoder som kan hjälpa dem med sin lokala energiplanering och dess koppling till fysisk planering samtidigt som det stärker de mellankommunala kopplingarna. Därtill underlag och metoder till stöd för politiker och tjänstepersoner i arbetet med att bygga förståelse för den gröna omställningens behov kopplat till energiplanering.
- Att kommunala tjänstepersoner och politiker har god kunskap om energifrågorna på ett sätt som möjliggör effektiv energiplanering integrerat i samhällsplaneringen, inklusive tillgängliggörande av lättillgängligt kompetenshöjande material som kan spridas nationellt.

Arbetspaket 1 (VGR & LST)

AP1 Regional analys, regionala underlag för planering som möjliggör elektrifiering genom en utvecklad samverkansprocess

- Utveckla underlag med fokus på energiplaneringens koppling till fysisk planering (framför allt kopplat till Översiktsplan), näringslivs- och miljöfrågor.
- Kopplat till framtagandet av analys och underlag vidareutvecklas den samverkansstruktur som krävs för en god regional och delregional energiplanering.
- Utveckling av en tvärssektoriell analysfunktion hos länsstyrelsen, utifrån den nationella energimålen, som ska stärka myndigheten som samverkanspart och dess förmåga att stötta länets kommuner i energiplaneringen.

Leverans:

- Kunskaps- och analysunderlag för kommunal och regional energiplanering med elektrifieringsfokus.
- Regional översiktsbild över ett systemperspektiv för hur el- och effektbehov kan mötas i Västra Götaland, som underlag för alla planeringsnivåer.
- Vidareutvecklade regionala och delregionala samverkansarenor där energiplanering kan hanteras.
- En tvärssektoriell analysfunktion för länsstyrelsen är utvecklad, testad och utvärderad.
- Underlag som kan nyttjas av politiker och tjänstemän som stöd för att förklara behoven av utbyggd elinfrastruktur, kopplat till våra samhällsutmaningar.

Arbetspaket 2 (Kommunalförbunden)

AP2 Kommungemensam energiplanering genom mellankommunal samverkan

- Samordna och stötta kommunerna i det mellankommunala samarbetet gällande energiplanering.
- Strategiskt och operativt för att underlätta den delregionala politiska dialogen.
- Tillsammans med kommunerna ta fram konkreta delregionala kunskapsunderlag och översiktsbilder, baserade på resultat från AP1.

Leverans:

- Utvecklade delregionala samverkansarenor som arbetar med energiplanering för sina respektive delregioner enligt upparbetat arbetssätt, och sprider erfarenheter, resultat och kunskap med varandra på regional nivå i ett lämpligt forum.
- Etablerad och löpande samverkan mellan tjänstepersoner på kommunerna i delregionerna.
- Förslag på mål för delregional energiplanering utifrån ett regionalt energiförsörjningsperspektiv.
- Tematiska delregionprojekt. Minst två, varav ett avser ökad kunskap i form av analyser kring energiplanering för kustzoner.
- Genomförd politisk dialog med kommuner i varje delregion.

Arbetspaket 3 (GR Utbildning)

AP3 Kompetenslyft för energikompetens i planering

- Fokus på att höja kunskapsnivån bland personer som arbetar kommunalt som tjänstepersoner med fysisk planering och/eller energiplanering.
- Bidra till ökad förståelse mellan relevanta organisationers roller samt stärka kontaktnätet lokalt och regionalt.
- Leda till ökad förståelse för hur vi kan arbeta med kompetensförsörjning.

Leverans:

- Kompetenskartläggning av tjänstepersoners kunskapsbehov kring energi- och energiplanering för att de ska kunna arbeta med kompetensförsörjning.
- Kompetenshöjande insatser om energi- och energiplanering för tjänstepersoner på kommunal nivå, både digitalt och fysiskt.
- Genomförda kompetensinsatser i Västra Götalands delregioner, två per projektår